

Nr 304.

Av herr **Julin, Teodor**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m.

Kungl. Maj:ts proposition nr 313 avser att skapa en lag angående tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid trafikverken och vattenfallsverket.

Lagförslaget innehåller i § 7 bestämmelse om, att de pensionsavgifter, som vederbörande verks tjänstemän hava att erlagga, skola tillföras en vid varje verk bildad pensionsfond. Det verk, som utbetalar tjänstepension, har rätt att gottgöra sig ur dessa fonder så stor del av sin kostnad, som finnes motsvara fondens tillgångar och de stadgade avgifternas storlek (§ 8). Avsett är, att tjänstemännen skola genom sina pensionsavgifter betala en tredjedel av sin pension, och därför bliva pensionsavgifterna, som bilda nyssnämnda fonder, till sin storlek beroende av hur dessa fonder förvaltas. Pensionsfonderna skola förvaltas av respektive verks styrelse och utgöra ett förlagskapital för verkets drift. Man räknar med, att fonden kan förräntas efter en räntefot av 4 %, och med utgångspunkt härifrån äro pensionsavgifterna beräknade så som de intagits i lagens § 28. Klart är, att om fonderna kunde förräntas efter en högre räntefot än 4 %, pensionsavgifterna kunde i motsvarande grad sättas lägre. En sänkning av lagförslagets pensionsavgifter är för personalen önskvärd, enär det delvis är betydligt ökade utgifter för pensionering, som lagen skulle komma att förorsaka tjänstemännen, men som i vissa fall motsvarades av endast ringa förhöjning av pensionen, och man frågar sig, om det icke vore möjligt att göra fonderna mer räntebärande så att avgifterna kunde sänkas. Med nu och sannolikt för lång framtid gällande ränteförhållanden synes det skäligt, att staten borde beräkna en ränta av 4,5 % å fonderna. En så vitt jag förstår bärande motivering för en sådan räntefot har reservationsvis framförts i Kommunikationsverkens lönekommittés betänkande och åter-

gives i proposition 315 å sid. 30 och 31. Åberopande denna vill jag föreslå riksdagen att föreskriva denna räntefot för pensionsfondernas förvaltning och att låta avgifterna omräknas i enlighet därmed.

Vad särskilt angår de kvinnliga tjänstemännen få dessa för sin i regel obetydligt ökade pension sina avgifter höjda med ända till 150 %. Här borde riksdagen ingripa och utom genom nyssnämnda allmänna sänkning av avgifterna föranstalta att genom lämpliga övergångsbestämmelser göra övergången från nuvarande avgiftsberäkning till den föreslagna mindre hård för i tjänst varande kvinnliga tjänstemän. Jag hänvisar till följande exempel:

Lönegrad för kvinnliga tjänstemän.	Nuvarande lönestats pensions-		Nya lönestatsens pensions-		Anmärkningar.
	avgift. Kr. per år.	underlag. Kr. per år.	avgift. Kr. per år.	underlag. Kr. per år.	
1.....	46	1,550	78	1,440	Obs. Höjd avgift, minskad pension.
4.....	{ 52 50	1,750 1,750	{ 123	2,136	
5.....	{ 60 50	2,000 1,750			
6.....	{ 63 66	1,850 2,200	{ 159	2,676	
7.....	{ 72 93	2,400 2,050			

De blivande tjänstepensionernas storlek skall liksom de nuvarande pensionernas stå i visst förhållande till vederbörande tjänstemans lön. De skola enligt vad man inhämtar av statsrådsprotokollet (se proposition 313 sid. 20) utgöra två tredjedelar av slutlönen på billigaste ort inom vederbörande lönegrad, och departementschefen förutsätter, »att nämnda princip även kommer i tillämpning, därest förhöjning av de nu beslutade avlöningarnas belopp framdeles skulle komma att ske».

Lagförslaget säger emellertid icke att pensionen skall vara $\frac{2}{3}$ av viss avlöning, utan lagen säger i § 17, att pensionen skall utgå med vissa till siffran bestämda belopp kronor 1,644, 1,716 o. s. v. Om nu i en framtid trafikverkens avlöningsreglemente på nytt regleras, är det därför ej sagt, att lagen om tjänstepension samtidigt ändras, utan det låter sig ju tänkas, att lönerna höjas, men att pensionerna förbli vid det gamla. Detta bör förebyggas genom att i lagen inrycka den av departementschefen omtalade principen, vilket alls icke hindrar, att lagen också med-

delar de för utbetalningsarbetet praktiskt avrundade sifferbelopp för varje tjänstegrad, som lagförslaget innehåller.

På grund av vad jag sålunda anfört, får jag vördsamt hemställa, att riksdagen måtte besluta,

att pensionsavgifterna i § 28 i lagen om rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket m. fl. verk beräknas efter en högre räntefot än 4 % å de olika pensionsfonderna,

att de för de kvinnliga tjänstemännen i samma lag angivna avgifterna genom övergångsstadganden i skäligen mån sänkas beträffande i tjänst nu varande befattningshavare, och

att i samma lags § 17 införes bestämmelse därom, att tjänstepensionsunderlaget skall utgöra det belopp i helt krontal, som är jämnt delbart med 12 och ligger närmast $\frac{2}{3}$ av slutlönen å billigaste ort.

Stockholm den 13 april 1920.

Teodor Julin.